

Posudek bakalářské práce

Markéta Sedláčková, *Italská přísloví a jejich české ekvivalenty*, Filozofická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, 2013, 72 stran příloh a seznamu použité literatury.

Markéta Sedláčková si pro svou bakalářskou práci zvolila téma italských přísloví ve vztahu k jejich českým protějškům. Na základě vhodného vzorku 120 proverbíí, která získala excerpcí elektronické verze slovníku *Zingarelli*, dospěla ke klasifikaci do čtyř základních skupin podle míry ekvivalence (od naprosté shody až po případy, kdy italskému přísloví v češtině žádné ustálené rčení neodpovídá). Cíl práce, stanovený v úvodu, byl tak bezpochyby naplněn, a lze proto bakalářskou práci Markéty Sedláčkové označit za vcelku zdařilou.

Celý text je rozdělen do dvou hlavních částí, teoretické a praktické („analytické“). Po stručné úvodní kapitole nám diplomantka předkládá základní teoretické pojmy, kterých se běžně v diskusi o frazeologii užívá. Vychází především z tradiční propracované koncepce Františka Čermáka. Analytická část představuje rozbor vybraných přísloví, rozdělených podle výše zmíněné klasifikace na přísloví s doslovným ekvivalentem, na přísloví s modifikovanou ekvivalencí, na přísloví, kterým sémanticky odpovídá v češtině strukturně odlišné proverbium, a nakonec na přísloví, pro které žádný protějšek neexistuje. Práci pak uzavírají dvě přílohy, ve kterých najdeme seznam všech studovaných přísloví včetně vysvětlení a seznam proverbíí opatřených českým ekvivalentem tam, kde existuje.

Obecně lze říci, že práce Markéty Sedláčkové vyhovuje všem požadavkům kladeným na tento typ kvalifikačních prací. V některých konkrétních bodech bych měl však pár poznámek.

V několika případech má diplomantka potíže s odbornou terminologií: buď ji zaměňuje, nebo ji neuvádí správně (např. na s. 11 „nefinitivní“ slovesné tvary; na s. 14 „fakultativní“ – mělo by asi být „faktuální“ v souladu s tam definovanou dvojicí „faktuální“ – „voluntativní“; na s. 18 je řeč o „synchronních“ aspektech jako o něčem, co se týká změny místa – pak nejspíš měla diplomantka na mysli dvojici „diachronní“ – „diatopické“).

Především bych pak měl některé – spíš zanedbatelné – výhrady k překladu vybraných ukázek, které jsou jinak velmi vhodné a zároveň ve většině případů i správně přeložené. Přesto se tu a tam vyskytují řešení, která zcela v pořádku nejsou.

Na s. 29 je přeložen *parente* nesprávně jako „rodič“ (mimořádně i kontext takové interpretaci příliš nenahrává, je řeč o příbuzných; „uslintaný a nuzný rodič“ zní přinejmenším nezvykle...). Na s. 30 se mi úryvek týkající se fotbalisty Lamparda nezdá jako dokonale přeložený; nejsem si jistý, zda je tu ona proverbialní ekvivalence zachována. Na s. 36 určitě souhlasím s autorkou, že rčení *il diavolo fa le pentole, ma non i coperchi* nemá v češtině ekvivalent, ale zdá se mi reduktivní překládat ho vždy jako „pravda vyjde vždy najevo“; v některých kontextech by mohlo také fungovat něco jako „přepočítat se“ (ďábel sice kuje pikle, ale nedokáže ohlídat či skrýt jejich možné následky...). Na s. 40 jsou uvedena vlastní jména a názvy velkých firem, které měly být v češtině řádně přeloženy, takže něco jako „výkonný ředitel [CEO = chief executive officer] společnosti LinkedIn“, „responsabile Mktg Europa di Google“ je „vedoucí marketingu pro Evropu společnosti Google“ atd. Na s. 54 mám za to, že „Guai, figliolo“ je „Běda, synu“. Na s. 55 je konec věty, kde je řeč o dani („la tassa“), „esentarla fin dall'inizio“ přeložen jako „zbavit ji od začátku účelu“, a přitom „esentare“ znamená „osvobodit od daně“, takže správný překlad by měl být cosi ve smyslu „osvobodit od této daně hned na začátku“, anebo „zrušit ji hned na začátku“.

Přes tyto výhrady považuji bakalářskou práci Markéty Sedláčkové za zdařilou, k obhajobě ji doporučuji a navrhuji prozatím klasifikaci známkou *velmi dobře*.

V Českých Budějovicích dne 4. 6. 2013

.....
doc. Mgr. Pavel Štichauer, Ph.D.
oponent bakalářské práce